

***Tuki luonnonmullistusten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen
(Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan
b alakohta)***

Tarkistusluettelo jäsenvaltioille

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 107 artiklan 2 kohdan b alakohdassa määrätään, että tuki luonnonmullistusten aiheuttaman vahingon korvaamiseen soveltuu sisämarkkinoille. SEUT-sopimuksen 108 artiklan mukaan jäsenvaltioiden aikomuksesta myöntää tällaista tukea on ilmoitettava komissiolle, jonka vastuulla on tarkastaa, että tuen myöntämisen perusteluna ilmoitettu luonnonmullistus on tapahtunut.

Luonnonmullistusten aiheuttamat hätätilanteet edellyttävät tukea myöntävien viranomaisten nopeaa toimintaa. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa, että suunnitellut tukitoimenpiteet pannaan viipymättä täytäntöön. Tämän tarkistusluettelon tavoitteena on antaa jäsenvaltioille komission päätöskäytäntöön perustuvia suuntaa-antavia ohjeita komissiolle toimitettavista tiedoista. Tarkoituksena on helpottaa, selventää ja nopeuttaa ilmoitus- ja hyväksymisprosessia.

- Tarkistusluettelon I osa koskee **luonnonmullistuksen jälkeen ilmoitettavia tukiohjelmia.***
- Luettelon II osassa käsitellään tietyntyyppisiin luonnonmullistuksiin liittyvien **ennakointiohjelmien ilmoittamista.** Tällaisista ohjelmista ilmoitetaan komissiolle etukäteen, ja ne muodostavat yleiset puitteet sellaisen tuen myöntämiselle, jonka tarkoituksena on korvata tulevaisuudessa sattuvien tietyntyyppisten luonnonmullistusten aiheuttamat vahingot. Ennakointiohjelman kattaman luonnonmullistuksen osalta ei tarvitse tehdä erillistä ilmoitusta. Ennakointiohjelmaan sisältyy kuitenkin tapahtumakohtaista jälkiraportointia koskeva velvoite, jonka mukaan jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ohjelman tarkasta soveltamisesta tietyn tapahtuman johdosta. Ennakointiohjelmia voidaan perustaa komission vakiintuneen päätöskäytännön kattamia luonnonmullistuksia varten (esim. maanjäristykset, lumivyöryt, maanvyörymät ja tulvat).*
- Tarkistusluettelon III osa koskee tietoja, jotka vaaditaan **ennakointiohjelman puitteissa myönnettyä tukea koskevassa jälkiraportoinnissa.***

*Tämä tarkistusluettelo ei ole pakollinen, mutta jäsenvaltiot voivat käyttää sitä apuna ilmoitustensa valmistelussa.¹ **Ilmoituksissa** jäsenvaltioiden on noudatettava tavanomaista ilmoitusmenettelyä toimittamalla SANI-sovelluksen kautta asetuksen (EY) N:o 794/2004*

¹ Tämä ohjeasiakirja on tiedotustarkoituksessa laadittu Euroopan komission yksiköiden valmisteluasiakirja. Se ei edusta eikä ennakoiki komission virallista kantaa tässä asiassa. Sen tarkoituksena ei ole muodostaa selvitystä sovellettavasta laista, eikä se vaikuta unionin tuomioistuimen tai unionin yleisen tuomioistuimen tulkintaan perussopimuksen valtioneuvoston päätöksistä.

liitteen I mukaiset *asiaankuuluvat ilmoituslomakkeet*², joita voidaan *täydentää tämän luettelon asianmukaiseen osaan (I tai II osa) perustuvilla tiedoilla.*

*Tapahtumaan liittyvässä, ennakointiohjelmien puitteissa tehtävässä raportoinnissa jäsenvaltioita pyydetään käyttämään III osaa.*³

Huomatkaa myös erityissäännöt, jotka koskevat luonnonmullistusten aiheuttaman vahingon korvaamiseen myönnettävää tukea yrityksille, jotka toimivat SEUT-sopimuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvien maataloustuotteiden tuotannossa, jalostuksessa ja markkinoinnissa⁴, ja kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksille⁵.

I OSA – Tukiohjelmien ilmoittaminen luonnonmullistuksen jälkeen

Jäsenvaltioilla on velvollisuus ilmoittaa tukiohjelmat, jotka koskevat aikaisemmin sattuneiden luonnonmullistusten aiheuttamien vahinkojen korvaamista. Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden on noudatettava tavanomaista ilmoitusmenettelyä (SANIn kautta), eikä tukea voida myöntää ennen kuin komissio on hyväksynyt ilmoitetun ohjelman.

Jäljempänä on luettelo seikoista, joiden odotetaan sisältyvän tuki-ilmoituksiin. Luettelo pohjautuu komission aikaisemmista päätöksistä saatuun kokemukseen. Luettelo on suuntaa-antava, jota mukautetaan kunkin tukiohjelman piirteiden mukaan.

1. Taustatiedot

1.1. Tapahtumatyyppi

Kuvailekaa selkeästi luonnonmullistusta. Jos kyseessä on tapahtumasarja, selvittäkää tapahtumien yhteyttä toisiinsa (esim. erittäin rankat sateet, jotka ovat nostattaneet joenpintaa, mikä on johtanut tulviin ja niistä seuraaviin maanvyörymiin). Lähettäkää kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ja erityisesti mahdollinen virallinen raportti tapahtuman vakavuudesta.

Milloin luonnonmullistus sattui?

1.2. Luonnonmullistuksen määrittely jäsenvaltiossa

Määriteltiinkö tapahtuma luonnonmullistukseksi kansallisen lainsäädännön perusteella?⁶
Ilmoittakaa milloin ja toimittakaa jäljennös asiaankuuluvista asiakirjoista.

² Yleinen ilmoituslomake I, lomake III.12.N (lisätietolomake – tuki maataloustuotannolle tai tuotantovälineille aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi), kun on kyse tuesta perussopimuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvien maataloustuotteiden tuotannon, jalostamisen ja markkinoille saattamisen alalla toimiville yrityksille, sekä lomake III.14 (lisätietolomake – kalastus- ja vesiviljelyalan tuki), kun on kyse tuesta kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksille.

³ Tapahtumaan liittyvä raportointi on katsottava raportoinniksi, joka on erillään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 liitteen 3 mukaisesta raportoinnista.

⁴ Maa- ja metsätalousalan valtiontukea koskevat suuntaviivat vuosiksi 2007–2013 (EUVL C 319, 27.12.2006).

⁵ Suuntaviivat kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista varten (EUVL C 84, 3.4.2008, s. 10).

⁶ Huomatkaa, että määrittely kansallisen lainsäädännön perusteella ei tässä vaiheessa sido komissiota sen analysoidessa tapahtumaa (komissio määrittää tietyn tapahtuman ”luonnonmullistukseksi” SEUT-

Jos luonnonmullistusten vakavuuden määrittämistä varten on olemassa asteikko, kuvailkaa sitä ja ilmoittakaa arvioinnissa käytettävät objektiiviset kriteerit.

Onko kyseessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002⁷ 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”luonnonmullistus, jolla on vakavia vaikutuksia”?

Onko Euroopan unionin solidaarisuusrahastolle (jota hallinnoi komission aluepolitiikan pääosasto) tehty hakemusta? Mikä on hakemuksen tilanne/tulos?

Ilmoittakaa, minkälaiset ilmatieteelliset tiedot tai raportit otettiin huomioon (esim. sademäärä mm/m², kuviot, valokuvat). Olisi suotavaa, että näiden tietojen lähteenä olisi kansallinen ilmatieteen laitos tai muu tunnustettu toimivaltainen elin.

Jos tällainen luonnonmullistus (tai muu tapahtuma, jota ei ole määritelty luonnonmullistukseksi) on tapahtunut useammin kuin kerran samalla alueella (samoilla alueilla) edellisvuosina, arvioikaa viimeisimmän tapahtuman vakavuutta suhteessa aikaisempiin.

1.3. Tukiohjelman maantieteellinen soveltamisala

Määritellä selkeästi tukiohjelman maantieteellinen soveltamisala (kansallinen, alueellinen). Miten ja millä perusteella maantieteellinen soveltamisala määriteltiin?

Toimittakaa kattava luettelo kyseessä olevista alueista tai kunnista, mahdollisesti käyttäen aluetukikartoissa sovellettua luokittelua (NUTS 2 / NUTS 3).

Seuraavat tiedot ovat hyödyllisiä: luonnonmullistuksen vaikutusalaan kuuluvan väestön määrä (myös prosentteina maan / kyseisten alueiden koko väestöstä), vaikutusalaan kuuluvien taloudellisten toimintojen laji, kyseisten alueiden taloudellinen vaikutus kansalliseen BKT:hen, kartat, joista kyseiset alueet ilmenevät.

Onko luonnonmullistus kansainvälinen (julistettiin se luonnonmullistukseksi myös naapurimaissa)?

1.4. Vahinkojen määrä

Arvioikaa luonnonmullistuksen aiheuttamien vahinkojen määrää. Miten ja millä perusteella se määritettiin?

2. Oikeusperusta

2.1. Yleinen oikeusperusta

Ilmoittakaa, onko jäsenvaltiossanne käytössä yleistä oikeusperustaa, ts. yleistä lakia, jota sovelletaan luonnonmullistusten johdosta toteutettaviin tukitoimiin. Toimittakaa jäljennökset asiaankuuluvista asiakirjoista.

2.2. Erityinen oikeusperusta

Ilmoittakaa, onko jäsenvaltiossanne käytössä erityistä oikeusperustaa, ts. yleisen lain täytäntöönpanoasetusta, yksityiskohtaista ohjelmaa, josta käy ilmi vahingon laskentamenetelmä (tms.). Toimittakaa jäljennös asiaankuuluvista asiakirjoista.

Ilmoittakaa, annettiin oikeusperusta kansallisella vai alueellisella tasolla.

sopimuksen 107 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamiseksi oman käytäntönsä perusteella ottaen huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön).

⁷ Neuvoston asetus (EY) N:o 2012/2002, annettu 11 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta (EYVL L 311, 14.11.2002, s. 3).

3. Tuensaajat

3.1. Tuensaajatyypit

Jos myös henkilöt, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa, ovat tukikelpoisia ohjelman perusteella, erotelkaa heihin sovellettavat ehdot selkeästi yrityksiin tai taloudellista toimintaa harjoittaviin henkilöihin sovellettavista ehdoista. Henkilöille (esim. evakoiduille perheille) myönnettävä tuki ei ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, jos tapaukseen ei liity taloudellista toimintaa.

Kattaako toimenpide suuryritykset? Pk-yritykset? Mikroyritykset?

Sovelletaanko pk-yrityksiin tai muunlaisiin tuensaajiin erikoisehtoja?

3.2. Tuensaajien valinta

Kuinka tuensaajat valitaan (esim. luonnonmullistuksen jälkeen tietyn määräajan kuluessa jätettävän tukihakemuksen perusteella)?

Taataanko maksu kaikille hakemuksen jättäneille tuensaajille? Jos ei, mitkä ovat myöntämisperusteet siinä tapauksessa, että hakemusten määrä ylittää talousarvion? Myönnetäänkö tukea hakemuksen ensimmäisinä jättäneille? Vähennetäänkö tuen määrää tietyssä suhteessa kaikkien tuensaajien osalta uusien hakijoiden ottamiseksi huomioon? Muu peruste?

3.3. Tuensaajien määrä

Antakaa arvio tuensaajien määrästä. Toimittakaa mahdollisuuksien mukaan tiedot kuhunkin tuensaajatyypin kuuluvien tuensaajien määrästä alueittain (esim. alue A: 10 suuryritystä, 15 pk-yritystä ja 20 mikroyritystä).

Jos ilmoitusta tehtäessä tuensaajista ei ole täydellistä luetteloa tai jos niiden lukumäärä muuttuu merkittävästi, komissiolle olisi toimitettava kattava luettelo mahdollisimman pian ilmoituksessa esitetystä määräajassa ja viimeistään vuotuista kertomusta toimitettaessa.

3.4. Tukiohjelman alakohtainen soveltamisala

Ilmoittakaa selvästi, mihin toimialoihin ohjelmaa sovelletaan (kaikkien toimialojen yritykset, vain tiettyjen toimialojen yritykset tai lukuun ottamatta tiettyjen toimialojen yrityksiä).

Ilmoittakaa, jos nykyinen tukiohjelma kattaa kalastus- ja vesiviljelyalan yritykset sekä SEUT-sopimuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvien maataloustuotteiden tuotannossa, jalostuksessa ja markkinoinnissa toimivat yritykset näihin sovellettavien erityissäntöjen perusteella tai jos toiseen tai molempiin näistä toimialoista sovellettavasta erillisestä tukiohjelmasta on ilmoitettu tai ilmoitetaan erikseen komissiolle.

Jos jotkin toimialat on suljettu tukiohjelman ulkopuolelle, aiotaanko ottaa käyttöön alakohtainen tukiohjelma?

4. Ilmoituksen viivästyminen ja määräaika

Vahingon ja luonnonmullistuksen välillä on oltava syy-yhteys. Tämä on helpompi osoittaa, jos tuesta ilmoitetaan kohtuullisen ajan kuluessa luonnonmullistuksen sattumisesta.⁸

⁸ Esimerkiksi maatalousalan tuen osalta komissio ei ilman erityisiä perusteluja hyväksy tukiehdotuksia, jotka tehdään yli kolme vuotta tapahtuman jälkeen (vuosien 2007–2013 maa- ja metsätalousalan valtiontukea koskevien suuntaviivojen 119 kohta); kalastus- ja vesiviljelyalan tukitoimenpide on ilmoitettava komissiolle

Varmistakaa, että on olemassa toimenpidekieltoa koskeva lauseke, jossa todetaan selvästi, ettei tukea myönnetä ennen kuin komissio on hyväksynyt ilmoitetun tukiohjelman.

Mihin asti tuensaajat voivat hakea korvausta luonnonmullistuksen aiheuttamasta vahingosta?

Mihin asti tukea voidaan myöntää ilmoitetun tukiohjelman perusteella? Huomatkaa tältä osin, että komissio hyväksyy vain tukiohjelmat, joiden kesto on rajoitettu.⁹

Mihin asti ilmoitetun tukiohjelman perusteella myönnettyä tukea voidaan maksaa tuensaajille?¹⁰

5. Talousarvio ja rahoitus

Ilmoittakaa selvästi tukiohjelman arvioitu kokonaistalousarvio sekä sen jakautuma vuosittain (jos ohjelman kesto on yli vuoden) ja erittäin (jos maksut suoritetaan erissä).

Jos talousarviota ei ole määritetty tässä vahingon todentamisvaiheessa, tiedot olisi toimitettava mahdollisimman nopeasti kohtuullisessa ajassa ja viimeistään vuotuista kertomusta toimitettaessa.

Ilmoittakaa tuen rahoitus. Kuinka tuki rahoitetaan, jos sitä ei rahoiteta valtion/alueen/kunnan yleisestä talousarviosta?

Rahoitetaanko tukiohjelmia rakennerahastoista/koheesiorahastosta?

Jos rahoitetaan, vahvistakaa, että näihin rahastoihin sovellettavia sääntöjä ja erityisesti neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1083/2006 ("rakennerahastoja koskeva yleisasetus") vahvistettuja säännöksiä noudatetaan.

Rahoitetaanko tukiohjelmia myös Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta?

Jos rahoitetaan, vahvistakaa, että tähän rahastoon sovellettavia sääntöjä ja erityisesti Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2012/2002¹¹ vahvistettuja säännöksiä samoin kuin kyseisestä rahastosta myönnettävää avustusta koskevan päätöksen määräyksiä noudatetaan.

6. Tukikelpoiset kustannukset

6.1. Katettu vahinkolaji

Vahingon ja luonnonmullistuksen välillä on oltava syy-yhteys. Miten varmistetaan, että vahinko johtuu pelkästään luonnonmullistuksesta? Lähettäkää kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ja erityisesti mahdollinen virallinen raportti.

Määritellä selkeästi katettu vahinkolaji. Esimerkkejä: koneisiin ja laitteisiin kohdistunut vahinko, rakennuksiin kohdistunut vahinko (erotelkaa liike- ja asuinkäyttö), infrastruktuuriin kohdistunut vahinko, ajoneuvoihin kohdistunut vahinko (rekisteröity irtain omaisuus), ei-

vuoden kuluessa siihen liittyvästä tapahtumasta (kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista varten annettujen suuntaviivojen 4.4 kohta).

⁹ Enintään kuusi vuotta valmistusteollisuuden ja muiden toimialojen tuen tapauksessa (ks. myös Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1, sellaisena kuin se on muutettuna) 4 artiklan 2 kohdan b alakohta ja asetukseen liitetyn vakiolomakkeen I osan 7.2 kohta); enintään seitsemän vuotta maatalousalan tuen osalta (vuosien 2007–2013 maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevien suuntaviivojen VIII.B jakson mukaisesti).

¹⁰ Esimerkiksi maatalousalan tuen osalta komissio ei ilman erityisiä perusteluja hyväksy tukiehdotuksia, joiden mukaan tukea maksetaan yli neljä vuotta tapahtuman jälkeen (vuosien 2007–2013 maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevien suuntaviivojen V.B.1 kohta).

¹¹ Ks. alaviite 5.

rekisteröityyn irtaimen omaisuuteen (esim. huonekalut) kohdistunut vahinko, varastoon, keskeneräiseen tuotantoon, tuotteisiin ja tavaroihin kohdistunut vahinko, tulonmenetyksestä johtunut vahinko, liiketoiminnan keskeyttämisestä johtunut vahinko.

Onko jotkin tiettytyypiset vahingot suljettu pois tukiohjelmasta?

6.2. Vahingon laskentamenetelmä

Kuvailekaa kunkin vahingon laskentamenetelmä yksityiskohtaisesti.

Esimerkkejä:

- koneisiin ja laitteisiin kohdistuva vahinko: mukautettu hankinta-arvomenetelmä
- varastoon, viimeistelyihin tavaroihin jne. kohdistuva vahinko: sellaisten kirjanpitoasiakirjojen perusteella, jotka osoittavat tavaroiden olemassaolon vahingon sattumisajankohtana
- tulonmenetyksestä johtuva vahinko: tuloslaskelmiin perustuvat keskimääräiset tulot ennen korkoja ja veroja, poistoja ja työvoimakustannuksia, kerrottuna niiden päivien lukumäärällä, joina toiminta on ollut keskeytyksissä.

Ilmoittakaa, kuinka vahinko todennetaan (esim. riippumaton asiantuntija, oma arvio vahingosta tiettyyn määrään asti) kunkin tuensaajan osalta.

Otetaanko aineellisen omaisuuden poistot huomioon vahinkoa ja tukikelpoisia kustannuksia arvioitaessa?

Jos vahinkoa ei voida korjata, ilmoittakaa, millä ehdoin tukiohjelmasta katetaan korvaava omaisuus (esim. uusien laitteiden osto tai uuden infrastruktuurin ja rakennusten rakentaminen).

Onko mahdollisia rajoittavia ehtoja (esim. vahingon vähimmäis- tai enimmäismäärä, vain yhdentyypinen vahinko korvataan tuensaajaa kohden, jokin tietty vahinkolajien yhdistelmä ei ole sallittu)?

Miten liikakorvaukset vältetään? Kuvailekaa yksityiskohtaisesti menetelmä, jolla varmistetaan, että luonnonmullistuksen suoraan aiheuttamasta vahingosta katetaan enintään 100 prosenttia (esim. vakuutuskorvausten vähentäminen).

7. Tuen muoto ja määrä

Ilmoittakaa, minkä muotoisena tuki suoritetaan tuensaajalle. Esimerkkejä: suora avustus, takaisinmaksettava avustus, halpakorkoinen laina (ml. tiedot siitä, mitä on lainan vakuutena), korkotuki, veroetu (tarkentakaa: verohuojennus, veropohjan alennus, veroprosentin alennus, veronmaksun lykkäys, muu), sosiaaliturvamaksujen alennus (tai hyväksytyt maksujen lykkäys), velkojen poistaminen kirjanpidosta, takaus (myös tiedot lainasta tai takauksen kattamista muista rahoitustapahtumista, vaaditusta vakuudesta ja perittävästä palkkiosta).

Ilmoittakaa muiden kuin läpinäkyvien tukimuotojen (muut kuin suorat avustukset) osalta, kuinka bruttoavustusekvivalentti (BAE) lasketaan.

Kuvailekaa tarkasti kunkin tukivälineen soveltamissääntöjä ja -edellytyksiä, erityisesti tuki-intensiteettiä ja verokohtelua. Ilmoittakaa lisäksi, myönnetäänkö tuki automaattisesti, kun tietyt puolueettomat perusteet täyttyvät (tarkentakaa nämä perusteet), vai voivatko viranomaiset käyttää harkintavaltaa.

Voidaanko tukiohjelman puitteissa valita eri tukimuotoja ja/tai niiden yhdistelmä (tiettyjen kriteerien perusteella)? Selittäkää tarkemmin.

Onko tukiohjelmassa vahvistettu tuelle tuensaajakohtainen enimmäismäärä?

8. Tuki-intensiteetti ja tuen kasautuminen

Tuki-intensiteetti on esitettävä prosentteina (tuen määrä jaettuna tukikelpoisilla kustannuksilla). Selvittäkää tuki-intensiteettien mahdolliset eroavaisuudet (esim. vakuutetun ja vakuuttamattoman omaisuuden osalta, erityyppisten tukikelpoisten kustannusten osalta, eri tukimuotojen osalta, eri vahinkolajien osalta ja erityyppisten tuensaajien osalta).

Voiko tuki kasautua muista paikallisista, alueellisista, kansallisista tai yhteisön tukiohjelmista samaa tavoitetta / eri tavoitteita koskevien tukikelpoisten kustannusten kattamiseksi saadun tuen kanssa? Vähämerkityksisen tuen kanssa? Vakuutuskorvausten kanssa? Muista lähteistä saatujen varojen kanssa?

Selvittäkää ilmoitetun tukiohjelman perusteella myönnettävän tuen mahdollista kasautumista muun tuen tai muista lähteistä saadun korvauksen kanssa.

Korvaus on laskettava kullekin yksittäiselle tuensaajalle erikseen. Korvauksen kokonaisuus, mukaan lukien tukiohjelman perusteella myönnettävä tuki, vakuutuskorvaukset ja muu tuki, saa olla enintään 100 prosenttia luonnonmullistuksen aiheuttaman vahingon kustannuksista.

9. Tuen myöntävä viranomainen ja tukiohjelman hallinto

Ilmoittakaa tuen myöntävä viranomainen (joita voi olla useita tukimuodosta riippuen).

Ilmoittakaa tukiohjelman hallinnosta vastaavat tasot/viranomaiset.

Onko tukiohjelman hallintoa varten perustettu erityiselimiä (esim. alueellisia toimikuntia)? Jos on, selvittäkää niiden kokoonpanoa, toimenkuvaa, toimivaltuuksia jne.

Selvittäkää tukihakemuksia koskevat perusvaatimukset (hakemusten jättämistä koskevat määräajat, erityiset hakemuslomakkeet jne.).

Mitä todisteita tuensaajien on toimitettava (laskut, rakennustarkastusraportit, tavaratilaukset jne.)? Kuka kerää ja arvioi todisteet (esim. riippumattomat asiantuntijat, erityistoimikunnat, oma arvio tietyn rajan alittavasta vahingosta)?

Ilmoittakaa, mikä viranomainen vastaa maksuista. Jos näitä viranomaisia on useita, selvittäkää niiden välistä toimintaa ja erityisesti sitä, miten varmistetaan, että kaikki maksut huomioidaan eikä tuen kasautuminen johda liikakorvaukseen.

II OSA – Tietyyntyyppisiä luonnonmullistuksia koskevien tukiohjelmien ilmoittaminen ennakkoon

Jäsenvaltiot voivat ilmoittaa yleiset puitteet sellaiselle tuelle, jonka tarkoituksena on korvata tulevaisuudessa sattuvien tietyyntyyppisten luonnonmullistusten aiheuttamat vahingot, tarvitsematta tehdä erillistä ilmoitusta kunkin tapahtuman johdosta myönnetystä tuesta. Tällaisia ennakkointiohjelmaa voidaan perustaa komission vakiintuneen päätöskäytännön kattamia luonnonmullistuksia varten (esim. maanjäristykset, lumivyöryt, maanvyörymät ja tulvat). Niihin on sisällyttävä jälkiraportointia koskeva velvoite, jonka mukaan jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ohjelman tarkasta soveltamisesta tietyn tapahtuman johdosta.

Jäljempänä on lueteltu useita seikkoja, jotka esiintyvät komission aikaisemmassa käytännössä ja joista on annettava selvitys ennakoilmoituksissa. Luettelo on suuntaa-antava, ja sitä voidaan mukauttaa kunkin tukiohjelman piirteiden mukaan.

1. Taustatiedot

1.1. Tapahtumatyyppi

Ilmoittakaa selkeästi ilmoitetun tukiohjelman kattaman luonnonmullistuksen (kattamien luonnonmullistusten) laji.

1.2. Luonnonmullistuksen määrittely jäsenvaltiossa

Ilmoittakaa muodolliset kriteerit, joita sovelletaan määritettäessä tapahtuma luonnonmullistukseksi (kansalliset järjestelmät, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2012/2002¹² 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vakavia vaikutuksia omaavaa luonnonmullistusta koskevan määritelmän täyttäminen, muut?).

Selvittäkää päätöksentekotasoa (esim. presidentin asetus, ministerin päätös, alue- tai paikallisviranomaisten päätös).

Ilmoittakaa, minkälaiset ilmatieteelliset tiedot tai raportit otetaan huomioon (esim. sademäärä mm/m², kuviot, valokuvat). Olisi suotavaa, että näiden tietojen lähteenä olisi kansallinen ilmatieteen laitos tai muu tunnustettu toimivaltainen elin.

Jos luonnonmullistusten vakavuuden määrittämistä varten on olemassa asteikko, kuvailkaa sitä ja ilmoittakaa arvioinnissa käytettävät objektiiviset kriteerit.

1.3. Tukiohjelman maantieteellinen soveltamisala

Määritelkää selkeästi tukiohjelman maantieteellinen soveltamisala (alueellinen, kansallinen). Miten ja millä perusteella maantieteellinen soveltamisala määriteltiin?

2. Oikeusperusta

2.1. Yleinen oikeusperusta

Ilmoittakaa, onko jäsenvaltiossanne käytössä yleistä oikeusperustaa, ts. yleistä lakia, jota sovelletaan luonnonmullistusten johdosta toteutettaviin tukitoimiin. Toimittakaa jäljennös asiaankuuluvista asiakirjoista.

2.2. Erityinen oikeusperusta

Ilmoittakaa, onko jäsenvaltiossanne käytössä erityistä oikeusperustaa, ts. yleisen lain täytäntöönpanoasetusta, yksityiskohtaista ohjelmaa, josta käy ilmi vahingon laskentamenetelmä (tms.).

Ilmoittakaa, annettiinko oikeusperusta kansallisella vai alueellisella tasolla. Toimittakaa jäljennökset asiaankuuluvista asiakirjoista.

¹² Ks. alaviite 5.

3. Tuensaajat

3.1. Tuensaajatyypit

Jos myös henkilöt, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa, ovat tukikelpoisia ohjelman perusteella, erotelkaa heihin sovellettavat ehdot selkeästi yrityksiin tai taloudellista toimintaa harjoittaviin henkilöihin sovellettavista ehdoista. Henkilöille (esim. evakoiduille perheille) myönnettävä tuki ei ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, jos tapaukseen ei liity taloudellista toimintaa.

Kattaako toimenpide suuryritykset? Pk-yritykset? Mikroyritykset?

Sovelletaanko pk-yrityksiin tai muunlaisiin tuensaajiin erikoisehtoja?

3.2. Tuensaajien valinta

Kuinka tuensaajat valitaan (esim. luonnonmullistuksen jälkeen tietyn määräajan kuluessa jätettävän tukihakemuksen perusteella)?

Jos talousarvion määrärahat eivät riitä, miten tuensaajat valitaan?

3.3. Tuensaajien määrä

Antakaa mahdollisuuksien mukaan arvio tuensaajien määrästä.

3.4. Tukiohjelman alakohtainen soveltamisala

Ilmoittakaa selvästi, mihin toimialoihin ohjelmaa sovelletaan (kaikkien toimialojen yritykset, vain tiettyjen toimialojen yritykset tai lukuun ottamatta tiettyjen toimialojen yrityksiä).

Ilmoittakaa, jos nykyinen tukiohjelma kattaa kalastus- ja vesiviljelyalan yritykset sekä SEUT-sopimuksen liitteen I soveltamisalaan kuuluvien maataloustuotteiden tuotannossa, jalostuksessa ja markkinoinnissa toimivat yritykset näihin sovellettavien erityissäntöjen perusteella tai jos toiseen tai molempiin näistä toimialoista sovellettavasta erillisestä tukiohjelmasta on ilmoitettu tai ilmoitetaan erikseen komissiolle.

Jos jotkin toimialat on suljettu tukiohjelman ulkopuolelle, aiotaanko ottaa käyttöön alakohtainen tukiohjelma?

4. Määräaika

Vahingon ja luonnonmullistuksen välillä on oltava syy-yhteys. Tämä on helpompi osoittaa, jos tuesta ilmoitetaan kohtuullisen ajan kuluessa luonnonmullistuksen sattumisesta.¹³

Mihin asti tuensaajat voivat hakea korvausta luonnonmullistuksen aiheuttamasta vahingosta?

Mihin asti tukea voidaan myöntää ilmoitetun tukiohjelman perusteella? Huomatkaa tältä osin, että komissio hyväksyy vain tukiohjelmat, joiden kesto on rajoitettu.¹⁴

¹³ Esimerkiksi maatalousalan tuen osalta komissio ei ilman erityisiä perusteluja hyväksy tukiehdotuksia, jotka tehdään yli kolme vuotta tapahtuman jälkeen (vuosien 2007–2013 maa- ja metsätalousalan valtiontukea koskevien suuntaviivojen 119 kohta); kalastus- ja vesiviljelyalan tukitoimenpide on ilmoitettava komissiolle vuoden kuluessa siihen liittyvästä tapahtumasta (kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista varten annettujen suuntaviivojen 4.4. kohta).

¹⁴ Enintään kuusi vuotta valmistusteollisuuden ja muiden toimialojen tuen tapauksessa (ks. myös Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 täytäntöönpanosta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 (EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1, sellaisena kuin se on muutettuna) 4 artiklan 2 kohdan b alakohta ja asetukseen liitetyn vakiolomakkeen I osan 7.2 kohta); enintään seitsemän vuotta

Mihin asti ilmoitetun tukiohjelman perusteella myönnettyä tukea voidaan maksaa tuensaajille?¹⁵

5. Talousarvio ja rahoitus

Ilmoittakaa mahdollisuuksien mukaan suuntaa-antava kokonaistalousarvion enimmäismäärä ja jaotelkaa se myös tuensaajatyyppin, vahinkolajin tai tukivälineen mukaan.

Onko tuensaajakohtaista enimmäistukimäärää?

Taataanko maksu kaikille hakemuksen jättäneille tuensaajille? Jos ei, mitkä ovat myöntämisperusteet siinä tapauksessa, että hakemusten määrä ylittää talousarvion? Myönnetäänkö tukea hakemuksen ensimmäisinä jättäneille? Vähennetäänkö tuen määrää tietyssä suhteessa kaikkien tuensaajien osalta uusien hakijoiden ottamiseksi huomioon? Muu peruste?

Ilmoittakaa tuen rahoitus. Kuinka tuki rahoitetaan, jos sitä ei rahoiteta valtion/alueen/kunnan yleisestä talousarviosta?

Rahoitetaanko tukiohjelmia rakennerahastoista/koheesiorahastosta?

Jos rahoitetaan, vahvistakaa, että näihin rahastoihin sovellettavia sääntöjä ja erityisesti neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1083/2006 (”rakennerahastoja koskeva yleisasetus”) vahvistettuja säännöksiä noudatetaan.

Rahoitetaanko tukiohjelmia Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta?

Jos rahoitetaan, vahvistakaa, että tähän rahastoon sovellettavia sääntöjä ja erityisesti Euroopan unionin solidaarisuusrahaston perustamisesta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2012/2002¹⁶ vahvistettuja säännöksiä samoin kuin kyseisestä rahastosta myönnettävää avustusta koskevan päätöksen määräyksiä noudatetaan.

6. Tukikelpoiset kustannukset

6.1. Katettu vahinkolaji

Vahingon ja luonnonmullistuksen välillä on oltava syy-yhteys. Miten varmistetaan, että vahinko johtuu pelkästään luonnonmullistuksesta? Lähettäkää kaikki asiaankuuluvat asiakirjat ja erityisesti mahdollinen virallinen raportti.

Määritellään selkeästi ilmoitetun tukiohjelman kattama vahinkolaji. Esimerkkejä: koneisiin ja laitteisiin kohdistuva vahinko, rakennuksiin kohdistuva vahinko (erotelkaa liike- ja asuinkäyttö), infrastruktuuriin kohdistuva vahinko, ajoneuvoihin kohdistuva vahinko (rekisteröity irtain omaisuus), ei-rekisteröityyn irtaimen omaisuuden (esim. huonekalut) kohdistuva vahinko, varastoon, keskeneräiseen tuotantoon, tuotteisiin ja tavaroihin kohdistuva vahinko, tulonmenetyksestä johtuva vahinko, liiketoiminnan keskeyttämisestä johtuva vahinko.

Onko tietyn tyyppinen vahinkolaji suljettu pois tukiohjelmasta?

6.2. Vahingon laskentamenetelmä

Kuvailekaa kunkin vahingon laskentamenetelmä yksityiskohtaisesti.

maatalousalan tuen osalta (vuosien 2007–2013 maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevien suuntaviivojen VIII.B jakson mukaisesti).

¹⁵ Esimerkiksi maatalousalan tuen osalta komissio ei ilman erityisiä perusteluja hyväksy tukiehdotuksia, joiden mukaan tukea maksetaan yli neljä vuotta tapahtuman jälkeen (vuosien 2007–2013 maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevien suuntaviivojen V.B.1 kohta).

¹⁶ Ks. alaviite 5.

Esimerkkejä:

- koneisiin ja laitteisiin kohdistuva vahinko: mukautettu hankinta-arvomenetelmä;
- varastoon, viimeistelyihin tavaroihin jne. kohdistuva vahinko: sellaisten kirjanpitoasiakirjojen perusteella, jotka osoittavat tavaroiden olemassaolon vahingon sattumisajankohtana;
- tulonmenetyksestä johtuva vahinko: tuloslaskelmiin perustuvat keskimääräiset tulot ennen korkoja ja veroja, poistoja ja työvoimakustannuksia, kerrottuna niiden päivien lukumäärällä, joina toiminta on ollut keskeytyksissä.

Ilmoittakaa, kuinka vahinko todennetaan (esim. riippumaton asiantuntija, oma arvio vahingosta tiettyyn määrään asti) kunkin tuensaajan osalta.

Otetaanko aineellisen omaisuuden poistot huomioon vahinkoa ja tukikelpoisia kustannuksia arvioitaessa?

Jos vahinkoa ei voida korjata, ilmoittakaa, millä ehdoin tukiohjelmasta katetaan korvaava omaisuus (esim. uusien laitteiden osto tai uuden infrastruktuurin ja rakennusten rakentaminen).

Onko mahdollisia rajoittavia ehtoja (esim. vahingon vähimmäis- tai enimmäismäärä, vain yhdentyypinen vahinko korvataan tuensaajaa kohden, jokin tietty vahinkolajien yhdistelmä ei ole sallittu)?

Miten liikakorvaukset vältetään? Kuvailkaa yksityiskohtaisesti menetelmä, jolla varmistetaan, että luonnonmullistuksen suoraan aiheuttamasta vahingosta katetaan enintään 100 prosenttia (esim. vakuutuskorvausten vähentäminen).

7. Tuen muoto ja määrä

Ilmoittakaa, minkä muotoisena tuki suoritetaan tuensaajalle. Esimerkkejä: suora avustus, takaisinmaksettava avustus, halpakorkoinen laina (ml. tiedot siitä, mitä on lainan vakuutena), korkotuki, veroetu (tarkentakaa: verohuojennus, veropohjan alennus, veroprocentin alennus, veronmaksun lykkäys, muu), sosiaaliturvamaksujen alennus (tai hyväksytyt maksujen lykkäys), velkojen poistaminen kirjanpidosta, takaus (myös tiedot lainasta tai takauksen kattamista muista rahoitustapahtumista, vaaditusta vakuudesta ja perittävästä palkkiosta).

Ilmoittakaa muiden kuin läpinäkyvien tukimuotojen (muut kuin suorat avustukset) osalta, kuinka bruttoavustusekvivalentti (BAE) lasketaan.

Kuvailkaa tarkasti kunkin tukivälineen soveltamissääntöjä ja -edellytyksiä, erityisesti tuki-intensiteettiä ja verokohtelua. Ilmoittakaa lisäksi, myönnetäänkö tuki automaattisesti, kun tietyt puolueettomat perusteet täyttyvät (tarkentakaa nämä perusteet), vai voivatko viranomaiset käyttää harkintavaltaa.

Voidaanko tukiohjelman puitteissa valita eri tukimuotoja ja/tai niiden yhdistelmä (tiettyjen kriteerien perusteella)? Selittäkää tarkemmin.

Onko tukiohjelmassa vahvistettu tuelle tuensaajakohtainen enimmäismäärä?

8. Tuki-intensiteetti ja tuen kasautuminen

Tuki-intensiteetti on esitettävä prosentteina (tuen määrä jaettuna tukikelpoisilla kustannuksilla). Selvittäkää tuki-intensiteettien mahdolliset eroavaisuudet (esim. vakuutetun ja vakuuttamattoman omaisuuden osalta, erityyppisten tukikelpoisten kustannusten osalta, eri tukimuotojen osalta, eri vahinkolajien osalta ja erityyppisten tuensaajien osalta).

Voiko tuki kasautua muista paikallisista, alueellisista, kansallisista tai yhteisön tukiohjelmista samaa tavoitetta / eri tavoitteita koskevien tukikelpoisten kustannusten kattamiseksi saadun tuen kanssa? Vähämerkityksisen tuen kanssa? Vakuutuskorvausten kanssa? Muista lähteistä saatujen varojen kanssa?

Selvittäkää ilmoitetun tukiohjelman perusteella myönnettävän tuen mahdollista kasautumista muun tuen tai muista lähteistä saadun korvauksen kanssa.

Korvaus on laskettava kullekin yksittäiselle tuensaajalle erikseen. Korvauksen kokonaismäärä, mukaan lukien tukiohjelman perusteella myönnettävä tuki, vakuutuskorvaukset ja muu tuki, saa olla enintään 100 prosenttia luonnonmullistuksen aiheuttaman vahingon kustannuksista.

9. Tuen myöntävä viranomainen ja tukiohjelman hallinto

Ilmoittakaa tuen myöntävä viranomainen (joita voi olla useita tukimuodosta riippuen).

Ilmoittakaa tukiohjelman hallinnosta vastaavat tasot/viranomaiset.

Onko tukiohjelman hallintoa varten perustettu erityiselimiä (esim. alueellisia toimikuntia)? Jos on, selvittäkää niiden kokoonpanoa, toimenkuvaa, toimivaltuuksia jne.

Selvittäkää tukihakemuksia koskevat perusvaatimukset.

Mitä todisteita tuensaajien on toimitettava (laskut, rakennustarkastusraportit, tavaratilaukset jne.)? Kuka kerää ja arvioi todisteet (esim. riippumattomat asiantuntijat, erityistoimikunnat, oma arvio tietyn rajan alittavasta vahingosta)?

Ilmoittakaa, mikä viranomainen vastaa maksuista. Jos näitä viranomaisia on useita, selvittäkää niiden välistä toimintaa ja erityisesti sitä, miten varmistetaan, että kaikki maksut huomioidaan eikä tuen kasautuminen johda liikakorvaukseen.

10. Tapahtumakohtainen jälkiraportointi

Selvittäkää, kuinka jäsenvaltio aikoo toimittaa jälkiraportoinnin edellyttämiä tietoja komissiolle luonnonmullistuksen jälkeen, ja ilmoittakaa aiotun raportoinnin aikataulu (esim. luonnonmullistusta koskevat tosiseikat, tuensaajia, vahingon määrää ja aiottua tukea koskevat tarkemmat tiedot).

III OSA – Tapahtumakohtainen jälkiraportointi ennakointiohjelman perusteella myönnetyn tuen seuranta varten

Tämä tarkistusluettelon osa koskee tapahtumakohtaisen jälkiraportoinnin yhteydessä komissiolle toimitettavia tietoja tuesta, jota myönnetään voimassa olevan ennakointiohjelman perusteella tietyn luonnonmullistuksen johdosta.¹⁷ Jäsenvaltioita pyydetään toimittamaan perustelut, jotka osoittavat, että tapahtuma on ennakointiohjelman perusteella hyväksytyjä luonnonmullistuksia koskevan luokittelun mukainen.

Tuki voidaan myöntää laillisesti ja maksaa heti, sillä komissio vahvisti toimenpiteen jo silloin, kun se hyväksyi ennakointiohjelman. Jos raportoinnista (joka on suoritettu joko tämän

¹⁷ Nämä raportointisäännöt ovat erillään komission asetuksessa (EY) N:o 794/2004 vahvistetuista yleisistä raportointivelvoitteista, sillä niillä on eri tavoite (ts. ennakointiohjelman noudattamisen varmistaminen verrattuna menojen koskevaan vuotuisen raportointiin).

tarkistusluettelon III osan tai komission asetuksen (EY) N:o 794/2004 liitteen 3 mukaisesti) tai muista tietolähteistä käy ilmi, että ennakointiohjelman edellytyksiä ei ole noudatettu ja että tuki on myönnetty sääntöjenvastaisesti, komissio tutkii tiedot viipymättä, mikä voi johtaa mahdolliseen tuen takaisinperintään menettelyasetuksen¹⁸ 10–16 artiklan mukaisesti.

1. Taustatiedot

1.1. Tapahtumatyyppi

Kuvailekaa selkeästi luonnonmullistusta. Jos kyseessä on tapahtumasarja, selvittäkää tapahtumien yhteyttä toisiinsa (esim. erittäin rankat sateet, jotka ovat nostattaneet joenpintaa, mikä on johtanut tulviin ja niistä seuraaviin maanvyörymiin).

Milloin luonnonmullistus sattui?

1.2. Tukiohjelman maantieteellinen soveltamisala

Määritellä selkeästi tukiohjelman maantieteellinen soveltamisala (kansallinen, alueellinen). Miten ja millä perusteella maantieteellinen soveltamisala määriteltiin?

Toimittakaa kattava luettelo kyseessä olevista alueista tai kunnista, mahdollisesti käyttäen aluetukikartoissa sovellettua luokittelua (NUTS 2, NUTS 3).

Seuraavat tiedot ovat hyödyllisiä: luonnonmullistuksen vaikutusalaan kuuluvan väestön määrä (myös prosentteina maan / kyseisten alueiden koko väestöstä), vaikutusalaan kuuluvien alueiden taloudellinen vaikutus kansalliseen BKT:hen, kartat, joista kyseiset alueet ilmenevät.

Onko luonnonmullistus kansainvälinen (julistettiin se luonnonmullistukseksi myös naapurimaissa)?

1.3. Vahinkojen määrä

Ilmoittakaa luonnonmullistuksen aiheuttamien vahinkojen määrä. Miten ja millä perusteella se määritettiin?

2. Oikeusperusta

Ilmoittakaa, onko jäsenvaltiossanne mahdollisesti annettu muuta oikeusperustaa niiden oikeusperustojen lisäksi, jotka toimitettiin ennakointiohjelmalla koskevan ilmoituksen yhteydessä. Selvittäkää sen suhde tai eroavaisuudet verrattuna ennakointiohjelmaan.

3. Tuensaajat

Ilmoittakaa, onko joitain tuensaajia koskevia ehtoja lisätty tai muutettu verrattuna ennakointiohjelmalla koskevassa ilmoituksessa mainittuihin.

Toimittakaa mahdollisuuksien mukaan tiedot kuhunkin tuensaajatyyppiin kuuluvien tuensaajien määrästä alueittain (esim. alue A: 10 suuryritystä, 15 pk-yritystä ja 20 mikroyritystä) tai tyhjentävä luettelo tuensaajista, joille myönnettiin tukea.

¹⁸ Neuvoston asetus (EY) N:o 659/1999, annettu 22 päivänä maaliskuuta 1999, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1).

4. Määräaika

Mihin asti tuensaajat voivat hakea korvausta tietyn luonnonmullistuksen aiheuttamasta vahingosta?

Mihin asti tuensaajille voidaan maksaa tukea tämän luonnonmullistuksen aiheuttaman vahingon korvaamiseksi?

Jos tarkoituksena on suorittaa maksut erissä, ilmoittakaa aikataulu ja talousarvio erittäin.

5. Talousarvio ja rahoitus

Ilmoittakaa selkeästi raportin kattaman luonnonmullistuksen aiheuttaman vahingon korvaamiseen tarkoitettu kokonaistalousarvio.
